PIDÄ TALLESSA
SINULLE TARPEELLISTA TIETOA

Lahden
Steinerkoulu

LUKION OPINTO-OPAS

Lukuvuosi 2026–2027

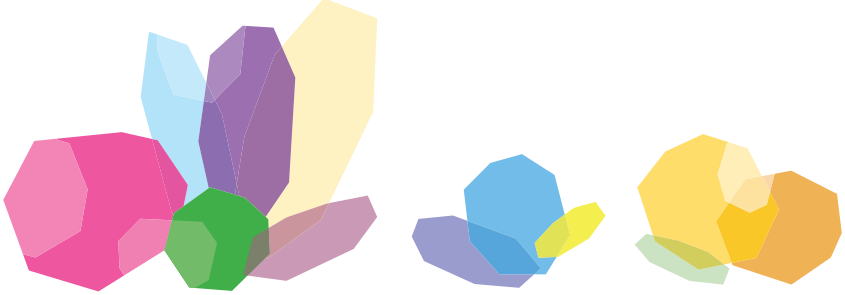

SISÄLLYSLUETTELO

Opintojen rakenne 3
Opinnoissa eteneminen 4
Opiskelijan velvollisuudet 5
Poissaolot ja poissaoloanomukset 5
Arviointi 6
Ylioppilastutkinto 7
Laajennettu oppivelvollisuus ja muut kulut 7
Tukimaksut 7
Opintotuki 7
Opiskelijoiden hyvinvointi
(opiskeluhuoltoryhmä, opiskelijakunta ja kouluruokailu) 8
Yhteystiedot
(koulu, opettajat, tukipalvelut ja opiskeluhuolto) 8
Lukuvuoden 2026–2027 koulu- ja lomapäivät 10
Rästi- ja korotustenttipäivät 2026–2027 10
Lukion yhteiset pelisäännöt 10
Lahden steinerlukion järjestyssäännöt 11
Hyvät toimintatavat 12
Ylioppilaskirjoitukset 13
Valintakortti 10. lk. 2026–2029 15
Valintakortti 11. lk. 2025–2028 16
Valintakortti 12. lk. 2024–2027 17

Inspiroivia koulupäiviä!
Vinkit sivulla 14.

Lahden Rudolf Steiner -koulu
Eerankatu 2a, 15900 Lahti
puh. 050 466 8077
sähköpostit: etunimi.sukunimi@lahdensteiner.fi

rehtori Kirsi Peräjärvi: **050 526 0877**
kanslia Leena Vikki: **050 466 8077**
opinto-ohjaaja Sanna Parviainen-Sahin: **050 304 4245**
kouluisäntä Sami Tanttu: **044 9719 996**

Lukiomme opinnoista saat lisätietoa kotisivuiltamme:
www.lahdensteiner.fi

sekä voit tutustua kouluumme
sosiaalisen median kanavissa: **@/#lahdensteiner**.

Lahden Rudolf Steiner -koulun lukiolla on erityistehtävänään toteuttaa steinerpedagogista lukio-opetusta. Opetuksessa huomioidaan monipuolisesti tiedollisuus, taiteellisuus, toiminnallisuus ja yhteisöllisyys. Useilla opintojaksoilla edetään luokittain. Tämä tuo oman leimansa pieneen lukioomme. Meillä arvostetaan myös sitä, että opiskelijat ja opettajat tuntevat toisensa.

OPINTOJEN RAKENNE

Lukio on luokallinen ja opinnot koostuvat opintojaksoista. Luokallisuuden mukaan lukioluokkia kutsutaan luokiksi 10, 11 ja 12. Lukio on kolmi- tai nelivuotinen. Luokkien opinnot muodostuvat valtakunnallisista pakollisista, valinnaisista, koulukohtaisista ja muista valinnaisista opintojaksoista. Lukion oppimäärän suorittamiseen vaaditaan vähintään 150 opintopistettä (op).

Valtakunnalliset pakolliset opintojaksot

- kaikille pakolliset opintojaksot, joiden opintosisällöt on määritelty valtakunnallisesti
- opintojaksoja on suoritettava yhteensä 94 –102 op verran, riippuen matematiikan valinnasta.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot

- liittyvät pakollisten opintojaksojen sisältöihin syventäen niitä
- opintojaksoja on suoritettava vähintään 20 op.

Erityistehtävän mukaiset opintojaksot

- Suorittamalla 12 koulukohtaista erityistehtävän mukaista opintojaksoa opiskelijalla on mahdollisuus halutessaan jättää pois valtakunnallisia pakollisia opintojaksoja 16 opintopisteen verran.

Muut valinnaiset opintojaksot

- vapaasti valittavat muut opintojaksot ja ylioppilastutkintoon valmentavat opintojaksot.
- lisätään kyseisen aineen opintopistemäärään, ja ne voivat olla hyödyksi jatko-opintoihin haettaessa ja voivat vaikuttaa oppiaineen arviointiin lisänäyttönä (arvosanaa korottavasti).

Lukiodiplomit

Opetushallitus on kehittänyt lukiodiplomit, jotta lukion opiskelija saisi mahdollisuuden antaa erityisen näytön osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan taito- ja taideaineissa. Lukiodiplomit täydentävät muiden lukio- opintoihin liittyvien erillisten näyttöjen tavoin lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen osoittamaa osaamista.

Opetushallitus on vahvistanut valtakunnalliset lukiodiplomin suorittamisen ehdot, arviointikriteerit ja todistuksen muodon. Osassa lukiodiplomeista tehtävät vaihtuvat vuosittain. Lukiodiplomin suorittamisen järjestäminen on lukiolle vapaaehtoista. Lukiodiplomit voivat kuulua muihin valinnaisiin opintojaksoihin. Lukiodiplomien suorittaminen on opiskelijalle vapaaehtoista ja siitä saa 2 op.

Lahden steinerlukiossa on mahdollista suorittaa seuraavat lukiodiplomit:

Kotitalouden lukiodiplomi
Kuvataiteen lukiodiplomi
Liikunnan lukiodiplomi
Musiikin lukiodiplomi
Käsityön lukiodiplomi

Lisätietoja opinto-ohjaajalta, rehtorilta tai aineenopettajilta.

Valintakortit löytyvät viimeisiltä sivuilta.

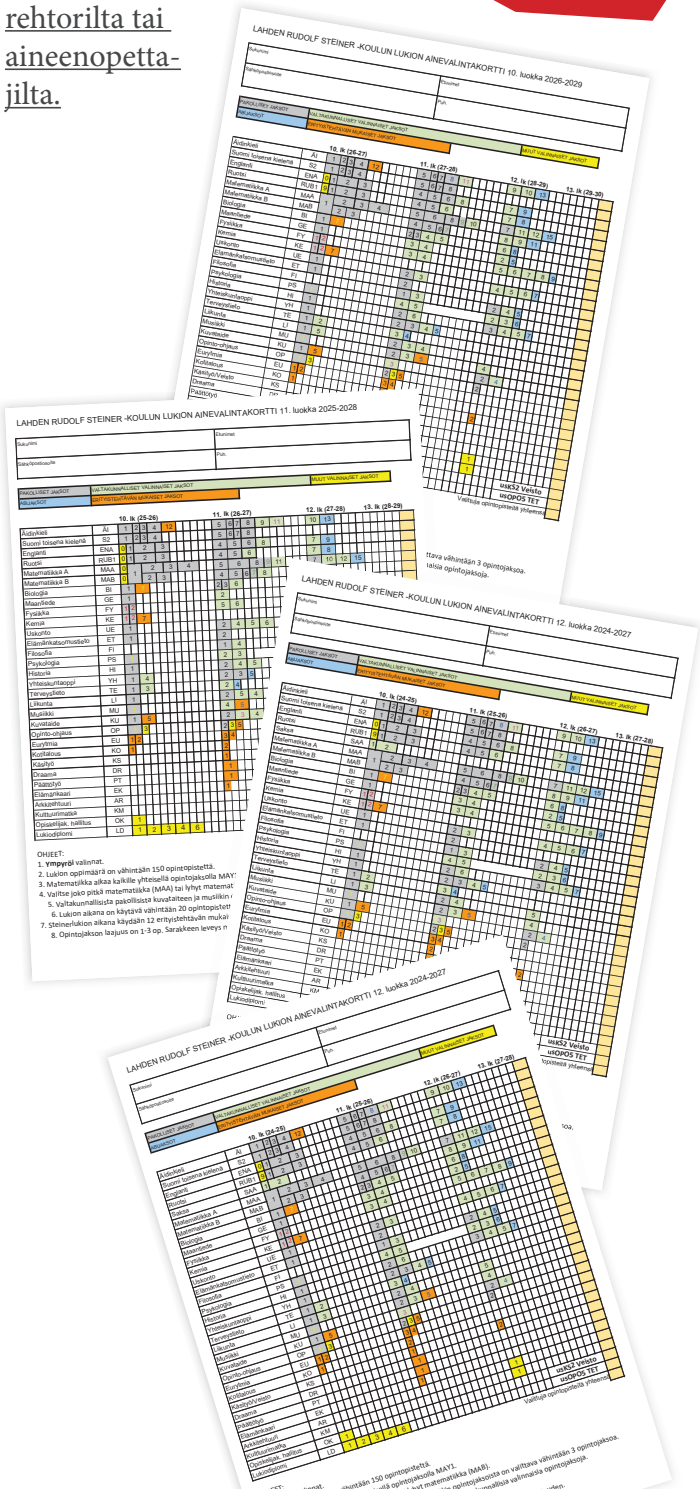

OPINNOISSA ETENEMINEN

Lukiolain mukaan opiskelijan tulee suorittaa lukio enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä aikaan pidennystä. Opiskelija, joka ei ole suorittanut oppimäärää, katsotaan eronneeksi.

Opiskelijan kunkin oppiaineen oppimäärä muodostuu pakollisista ja valinnaisista opintojaksoista, niihin läheisesti liittyvistä muista valinnaisista opintojaksoista sekä erityistehtävänmukaisista opintojaksoista. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät.

Opiskelijan on suoritettava vähintään 2/3 pakollisista ja valinnaisista opintojaksoista hyväksytysti.

Koulun erityistehtävän mukainen vähennysoikeus on enintään 16 op pakollisista opintojaksoista. Vähennys edellyttää vähintään 14 opintopisteen verran erityistehtävän mukaisten opintojaksojen suorittamista. Vähennyksistä sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Poisjätettyjen opintojaksojen tilalle on valittava vastaava määrä muita opintojaksoja, jos kokonaisopintopistemäärä alittaa 150 op.

Opintojakso on laajuudeltaan 1–3 op, 1 opintopiste on noin 19 tuntia. Opintojaksovalinnat tehdään vuosittain ja ne ovat sitovia. Muutokset ovat mahdollisia perustelluista syistä. Muutokset anotaan opinto-ohjaajalta Wilmassa. Muualla suoritetut lukio-opinnot luetaan hyväksi lukion oppimäärään. Tarkasta aina muualla käytyjen opintojaksojen vastaavuus oman lukion opintojaksoihin.

Arvosanalla arvioitavista opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä opintoja enintään seuraavasti:

Opintopisteiden lukumäärä oppiaineessa	Hylättyjä
2 – 5 opintopistettä	0
6 – 11 opintopistettä	2
12 – 17 opintopistettä	4
18 opintopistettä tai enemmän	6

Kaksi peräkkäistä hylättyä opintojaksoa samassa oppiaineessa muodostaa etenemisesteen, toisin sanoen tällöin vähintään toinen opintojaksoista on suoritettava kokonaisuudessaan uudelleen.

Arvosanaa vaille jääneet opintojaksot eli keskeneräiset opintojaksot (merkitään X) tulee suorittaa loppuun viimeistään kahden viikon päästä jakson loppumisesta. Jos opintojaksoa ei tänä ajanjaksona suorita, muuttuu opintojakso keskeytyneeksi (merkitään K). Keskeytynyt opintojakso pitää aina käydä kokonaan uudelleen.

Hyväksytyn opintojakson arvosanaa voi korottaa korotustenttipäivänä. Ennen korotustenttiä opiskelijan tulee suorittaa myös opettajan määräämät korotustehtävät. Hylättyä suoritusta voi uusia kahdesti.

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen

Pitkän oppimäärän moduli	Lyhyen oppimäärän moduli
MAA2	MAB2
MAA3	MAB3
MAA6	MAB8
MAA8	MAB5
MAA9	MAB7

Matematiikan oppimäärän vaihtamisesta tulee neuvotella aineenopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.

Muut pitkän oppimäärän mukaiset hyväksytysti suoritetut opinnot tai vaihdon yhteydessä moduuleista yli jääviä opintopisteitä vastaavat hyväksytysti suoritetut osaopinnot siirretään lyhyen oppimäärän muiksi valinnaisiksi opinnoiksi.

Opiskelijan siirtyessä pitkästä oppimäärästä lyhyeen oppimäärään tulee opiskelijalle hänen niin halutessa järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi.

Kun opiskelija siirtyy lyhyestä oppimäärästä pitkään oppimäärään, häneltä voidaan edellyttää täydentäviä opintoja, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen. Vaihdon yhteydessä moduuleista puuttumaan jäävät opintopisteet tulee suorittaa paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla.

Opiskelija voi opiskella myös toisen oppimäärän moduuleja oppimäärää vaihtamatta. Tällöin kyseiset moduulit voidaan lukea hyväksi opiskelijan varsinaisen oppimäärän muiksi valinnaisiksi opinnoiksi.

Kannettavan tietokoneen hankkiminen

Ohjeita tietokoneen hankintaan on saatavilla Yliop-

pilastutkintolautakunnan sivustoilla: **(https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/maaraykset-ja-ohjeet/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet/liite-2-kokelaan)** Tarvittaessa koulu lainaa tietokoneen oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalle opiskelijalle.

Linkkivinkki:
ylioppilastutkinto.fi

Verkko-opintojaksot

Opintojaksoja voi suorittaa mm.:

- Otavan opiston nettilukio (https://www.nettilukio.fi)

Verkko-opintojaksot ovat monimuoto-opintojaksoja (osa opetuksesta samanaikaisesti, osa itsenäisesti), etäopintojaksoja (samanaikaisopetus) tai verkko-opintojaksoja (itsenäinen opiskelu).

Verkko-opintojaksoille ilmoittaudutaan noudattaen ohjeita, jotka mainitaan opintojaksokohtaisesti. *Kysy tarvittaessa* opinto-ohjaajalta apua ilmoittautumiseen.

Verkko-opintojakson hinta on keskimäärin 105 euroa/opintopiste.

Lahden steinerkoulu korvaa opintojakson opiskelijalle, opintojaksosuoritusta vastaan, kun opintojakso on anottu etukäteen opettajakunnalta ja se on pitänyt suorittaa verkossa seuraavista (tai muista painavista syistä) johtuen:

- Opintojakso on valtakunnallinen pakollinen tai valinnainen, eikä sitä tarjota Lahden steinerlukiossa lähiopetuksena.
- Opintojakso on yhtäaikaa muun valtakunnallisen valinnaisen opintojakson kanssa.

Anomukseen on kirjattava syy, jonka perusteella Lahden steinerkoulu korvaa opintojakson. Jos opintojakso jää kesken, maksua ei palauteta opiskelijalle.

Opintoja voi suorittaa omakustaiteisesti ilman edellä mainittuja syitä. Aikuislukion opintojaksohinta on keskimäärin 150 €/opintojakso.

Suoritetut opintopisteet siirretään opiskelijan opintojaksosuoritteisiin (tarkista opintoja tarjovien ohjeistuksesta arvosanan siirtokäytäntö).

OPISKELIJAN VELVOLLISUUDET

Opiskelijan velvollisuus on osallistua opetukseen. Hänen on suoritettava tehtävänsä ajallaan ja käyttäydyttävä asiallisesti. Opiskelijalle voidaan hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta. Hakemukset tulee tehdä hyvissä ajoin etukäteen. ***Opiskelijalla on vastuu omasta opiskelustaan.*** Opiskelijan kohdatessa vaikeuksia opinnoissaan tulee hänen ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan tai lukion opiskeluhuoltoon.

Opiskelija, joka on oppilaitoksen päätösvaltaa käyttävän elimen jäsen (esim. opiskelijakunnan hallitus), on salassapitovelvollinen. Salassapitovelvollisuus koskee hänen mainitussa asemassaan saamia tietoja muiden opiskelijoiden tai henkilöstön taikka heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

POISSAOLOT JA POISSAOLOANOMUKSET

Kaikki poissaolot on selvitettävä Wilman kautta viikon kuluessa poissaolomerkinnän saamisesta. Muussa tapauksessa poissaolo katsotaan luvattomaksi.

Poissaoloja voi olla hyväksyttävistä syistä:

2 x 45 min / 1 op
4 x 45 min / 2 op
6 x 45 min / 3 op

2 x 60 min / 1 op
3 x 60 min / 2 op
5 x 60 min / 3 op

1 x 75 min / 1 op
2 x 75 min / 2 op
4 x 75 min / 3 op

HUOMIO oppituntien kestonmäärän vaikutus.

Jos poissaolot sisältävät selvityksiä:
Koulun luvallinen (esim. koulun edustaminen, opiskelijakunnan hallitustyö, yo-kokeeseen osallistuminen), voi poissaoloja olla seuraavasti:

3 x 45 min / 1 op
6 x 45 min / 2 op
9 x 45 min / 3 op

3 x 60 min / 1 op
5 x 60 min / 2 op
7 x 60 min / 3 op

2 x 75 min / 1 op
4 x 75 min / 2 op
5 x 75 min / 3 op

jatkuu >>>>

Kolmesta myöhästymisestä tulee yksi poissaolo. Jos myöhästyminen on 15 min tai pidempi, tulee siitä myös poissaolo. **Poissaolot voivat laskea arvosanaa.** Poissaoloista tulee alle kahdeksantoistavuotiaalla olla terveydenhoitajan/lääkärintodistus, huoltajan tai luokanohjaajan selvitys. Yli kahdeksantoistavuotias voi selvittää poissaolonsa itse. Yli sallitun poissaolomäärän ylittävistä poissaoloista vaaditaan myös täysi-ikäiseltä terveydenhoitajan-/lääkärintodistus, vanhemman tai luokanohjaajan selvitys.

Tapauskohtaisesti hyväksyttäviä poissaoloja (esim. terveyssyyt) voi olla yli sallitun määrän, ei kuitenkaan esim. yli 10 x 45 min / 2 op. **Jos poissaolot ylittävät sallitun määrän rajan sisältäen luvattomia poissaoloja, opiskelijan kanssa käydään keskustelu ja opintojakson jatkuminen harkitaan tapauskohtaisesti.**

Muista syistä aiheutuvat poissaolot (esim. juhlat, häät ja hautajaiset) sekä varsinaisten loma-aikojen ulkopuolelle tulevat **omat lomat on anottava vähintään kaksi viikkoa ennen poissaoloa. Hakemus tehdään Wilman kohdassa Hakemukset ja päätökset.**

Opettajakunta suosittelee vahvasti, että lomamatkat tehdään koulun loma-aikoina. Suosituksen tavoitteena on turvata opiskelijan opintojen sujuva eteneminen. Lyhyet poissaolot (esim. hammaslääkäri, terapia) ilmoitetaan luokanohjaajalle ennen poissaoloa

Opiskelijan tulee korvata poissaolot tukipajassa koulussa, jos opintojakson poissaolot ovat luvattomia tai poissaolot ylittävät sallitun rajan. Opintojakso keskeytyy (K), ja se on suoritettava kokonaan uudelleen, jos poissaoloja kertyy yli tapauskohtaisesti hyväksyttävien poissaolojen rajan:

5 x 45 min / 1 op
10 x 45 min / 2 op
15 x 45 min / 3 op

4 x 60 min / 1 op
8 x 60 min / 2 op
11 x 60 min / 3 op

3 x 75 min / 1 op
6 x 75 min / 2 op
9 x 75 min / 3 op

ARVIOINTI

Oppiaineen arvosana muodostuu valtakunnallisten pakollisten ja valinnaisten opintojaksojen arvosanojen keskiarvosta. ***Opiskelijan osaamista arvioidaan suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin ja hänen henkilökohtaiseen edistymiseensä.*** Arviointi perustuu kirjallisiin tehtäviin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan muiden tehtävien ja työtapojen arviointiin. Arvioinnin tehtävänä on kehittää myös opiskelijan itsearviointitaitoja.

Opintojakso arvioidaan Wilmaan kahden viikon kuluessa opintojakson päättymisestä.

Numeroarvosanalla arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet.

Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä.

Poikkeuksen muodostavat seuraavat päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet, joihin opiskelija voi pyytää numeron sijaan suoritusmerkinnän (S):

- *liikunta*
- *oppiaineet, joissa opiskelija on suorittanut vain 2 op*
- *valinnainen vieras kieli, mikäli opiskelija on suorittanut siinä korkeintaan 4 op*

Opintojaksotodistuksen arviointimerkinnät:
Numeroarviointi 10-4
Suoritettu S
Hylätty H
Keskeneräinen opintojakso X
Keskeytynyt opintojakso K
Erityistehtävän mukaiset ja muut valinnaiset opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä (S) Muut valinnaiset opintojaksot voivat vaikuttaa arviointiin lisänäyttönä opetussuunnitelmassa määritettävällä tavalla. Hylättyä (H), keskeneräistä (X) tai keskeytynyttä (K) opintojaksoa ei lasketa opintojaksomäärään. ***Keskeneräinen opintojakso (X) täytyy suorittaa viimeistään kahden (2) viikon aikana opintojakson päättymisestä, muuten opintojakso keskeytyy (K).***

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson arviointiperusteet selvitetään opiskelijalle opintojakson alussa.

Opettajalla on mahdollisuus korottaa oppiaineen arvosanaa, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat opiskelun päättövaiheessa opintojaksoarvosanojen

perusteella määräytyvää paremmat. Opiskelijalla on myös mahdollisuus osoittaa oppiaineen arvosanan korotustentissä suurempaa kypsyyttä ja oppiaineen hallintaa kuin opintojaksojen arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää.

Lukio-opintojen päätteeksi opiskelija saa kirjallisen lausunnon päättötyöjaksosta. Muilla lukioluokilla painotetaan itsearviointia ja palautekeskusteluja.

YLIOPPILASTUTKINTO

Tutkinnon tarkoituksena on saada selville, ovatko lukion opiskelijat omaksuneet lukion opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot sekä saavuttaneet lukion tavoitteiden mukaisen riittävän kypsyyden.

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, yhtä aikaa kaikissa lukioissa. Tutkinnon saa suorittaa enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana. Tutkinnon voi suorittaa myös yhdellä tutkintokerralla.

Kokelaan tutkintoon kuuluu **vähintään viisi koetta**, joista *äidinkielen koe tai suomi toisena kielenä –koe* (vieraskielisille) on kaikille pakollinen.

Kokelas valitsee kolme (3) muuta tutkintonsa pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävä koe. Kokelas päättää itse minkä viidennen kokeen suorittaa.

Kokelas voi lisäksi sisällyttää tutkintoonsa ylimääräisiä kokeita. Lukion yo-rehtori tarkistaa, täyttääkö kokelas tutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin osallistumisesta säädetyt vaatimukset.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Matematiikassa ja vieraissa kielissä tasot ovat pitkä ja lyhyt oppimäärä, toisessa kotimaisessa kielessä pitkä ja keskipitkä oppimäärä.

Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, minkä tason mukaiseen kokeeseen hän osallistuu. Kokelaan on suoritettava pitkään oppimäärään perustuva koe vähintään yhdessä pakollisessa kokeessa.

Ylioppilastutkintolautakunta on antanut määräyksiä ja ohjeita, jotka koskevat tutkintoa ja sen toimeenpanoa, eri kokeita sekä kuulovammaisia, luku- ja kirjoitushäiriöisiä, sairaita, vammaisia ja vieraskielisiä kokelaita. Määräykset ja ohjeet ovat luettavissa lautakunnan kotisivulta: sivujen osoite on ***www.ylioppilastutkinto.fi***

Kokelas voi anoa erityisjärjestelyjä esimerkiksi lukihäiriön tai sairauden vuoksi. Virallinen lausunto lukihäiriöstä kannattaa hakea viimeistään kirjoituksia edeltävänä lukuvuonna. Lausunto toimitetaan rehtorille.

10. luokan aikana koulussamme järjestetään LUKITESTI – lisätietoja saa kunkin luokan luokanohjaajalta.

Kokelas on itse vastuussa siitä, että on selvillä ylioppilastutkintoon liittyvistä määräyksistä ja ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeista sekä noudattaa niitä.

OPPIVELVOLLISUUS JA MUUT KULUT

Oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalle lukiolaiselle opiskelu on ilmaista. Joitakin yksittäisiä maksuja voidaan periä esim. teatterikäynteihin tai retkiin.

Myös ***12. luokalla tehtävän kulttuurimatkan opiskelijat kustantavat pääosin itse:*** koulun rahallisen avustuksen lisäksi luokat tekevät erilaisia varainhankintaprojekteja matkaa varten.

TUKIMAKSUT

Lahden Rudolf Steiner –koulun tukimaksu on vapaaehtoinen, ***mutta erittäin tärkeä ja toivottava tuloerä koulun vakaan käyttötalouden turvaamiseksi.***

Tukimaksu on perhekohtainen:
40 €/kk/ 1 opiskelija.

Sisaralennukset:
2 opiskelijaa 50 €/kk
3 opiskelijaa 60 €/kk
4 opiskelijaa 70 €/kk

OPINTOTUKI

Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainan valtiontakauksesta. Opintotuen hakulomakkeita saa Kansaneläkelaitoksen (Kela) toimistoista tai koulun kansliasta.

Opintorahan suuruus määräytyy hakijan iän, asumismuodon ja siviilisäädyn mukaan. Opiskelija on oikeutettu opintorahaan seuraavasta kuukaudesta lukien, jona hän täyttää 17 vuotta. Opintorahaa myönnettäessä otetaan huomioon hakijan vanhempien tulot, kun kyse on toisella asteella (10.–12. lk) opiskelevasta perheettömästä alle 20-vuotiaasta. Asumislisään on oikeutettu opiskelija, joka asuu vuokra-, asumisoikeus- tai osaomistusasunnossa.

Opintoraha ja asumislisä myönnetään vain opiskelukuukausien ajaksi.

Kelan myöntämät opintotuet vaativat päätoimista opiskelua, mikä tarkoittaa lukuvuodessa 20 opintopistettä tai lukukaudessa 2 ylioppilaskirjoitusainetta. Oppilaitos seuraa opintojen edistymistä. **KELA voi periä tuet takaisin, jos edellä mainittu määrä opintoja ei toteudu.** Neljännelle lukuvuodelle on opintotukea haettava erikseen.

Kelan nettiosoite:
http://www.kela.fi/opiskelijat

OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI

Opiskeluhuoltoryhmä

Lukion opiskelijan tukena on moniammatillinen opiskeluhuolto. Opiskelijoiden oppimista sekä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia tukee koko kouluyhteisö. Opiskeluhuollosta vastaa opiskeluhuoltoryhmä. Sen jäseniä ovat rehtori, koulupsykologi, koulukuraattori, lukioterveydenhoitaja, opinto-ohjaaja, luokanohjaajat sekä opiskelijakunnan edustajat.

Terveydenhoitajan puoleen voit kääntyä esim. pohtiessasi terveyttä, sairautta, nuoruutta, ihmissuhteita, mielialaa, seurustelua, raskaudenehkäisyä tai halutessasi tarkastuttaa esim. kasvusi, ryhtisi, näkösi, verenpaineesi tai hemoglobiinisi.

Koulupsykologin luokse voi tulla keskustelemaan esimerkiksi:

- jaksamiseen, masennukseen, stressiin tai jännitykseen liittyvissä asioissa
- opiskelumotivaatiosta
- ihmissuhteista
- tulevaisuuden suunnitelmista
- oppimisvaikeuksista
- mistä tahansa itseä kiinnostavasta asiasta, johon kaipaa näkökulmia tai tukea

Koulukuraattori toimii koulun sosiaalityöntekijänä. Hän auttaa ja tukee oppilaita, joilla…

- esiintyy ristiriitoja kavereiden kanssa
- haluttomuutta käydä koulua
- levottomuutta oppitunneilla

Koulukuraattorin puoleen voi kääntyä erilaisissa koulunkäyntiin ja sosiaalisiin tilanteisiin liittyvissä ongelmissa. Keskustelut ovat luottamuksellisia.

Opiskelijakunta

Lahden Rudolf Steiner –lukion opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki lukion opiskelijat. Opiskelijakuntaa edustaa hallitus, jossa on jäseniä jokaiselta lukioluokalta. Hallitus järjestää opiskelijakunnan jäsenille erilaisia teema ja virkistyspäiviä. Hallituksen jäsenien tehtävänä on osallistua yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän tapaamisiin. Opiskelijoidemme käytössä on oma lukiotila.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on opiskelijoille maksuton. Ruokalista sisältää myös päivittäisen kasvisruokavaihtoehdon. Myös erityisruokavaliota noudattavat opiskelijat huomioidaan. **Lukiolaisten ruokailu on klo 12.00-12.30.** Mikäli hyppytuntien tai erityistilanteiden vuoksi opiskelija haluaa syödä aikaisemmin, on hänen huomioitava alempien luokkien ruokailuvuorot 10.45 – 12.00 sekä syötävä ruokalan perimmäisessä pöydässä. Ruokailutilanteisiin eivät kuulu ulkovaatteet, kännykät tai läppärit.

YHTEYSTIEDOT

Lahden Rudolf Steiner -koulu
Eeronkatu 2 a, 15900 LAHTI

kanslia
kanslia@lahdensteiner.fi
p. 050 466 8077

rehtori
kirsi.perajarvi@lahdensteiner.fi
p. 050 526 0877

opinto-ohjaaja
sanna.parviainen-sahin@lahdensteiner.fi
p. 050 304 4245

opettajat
etunimi.sukunimi@lahdensteiner.fi

Opettajat

Eronen Laura
käsityön ja kuvataiteen opettaja, 8. luokan luokanohjaaja
Eskelinen Juha
matematiikan opettaja, 8. luokan luokanohjaaja
Hänninen Seija
apulaisrehtori
Ilkka Päivi
musiikinopettaja, 12. luokan luokanohjaaja
Johnson Mia
matematiikan opettaja
Kalliala Johanna
filosofian, historian, yhteiskuntaopin opettaja sekä 11. luokan luokanohjaaja
Kemppi Heidi
erityisopettaja ja opinto-ohjaaja

jatkuu >>>>

Laakso Hannamari
wanhojen tanssit
Laukkanen Katriina
englannin opettaja, yo-asiat ja 12. luokan luokanohjaaja
Launne Heidi
kotitalous
Lehtinen Olga
fysiikan, kemian ja matematiikan opettaja
Lindman Susanna
äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja ja
13. luokan luokanohjaaja
Luhtavaara Sini
saksan ja ruotsin opettaja sekä 11. luokan luokanohjaaja
Pakkala Outi
uskonnon, biologian, maantiedon, terveystiedon ja psykologian opettaja, 10. luokan luokanohjaaja sekä yo-asiat
Parviainen-Sahin Sanna
opinto-ohjaaja ja hallinto-asiat
Perret Ailin
eurytmian opettaja
Peräjärvi Kirsi
rehtori ja biologian opettaja
Toivonen Miika
liikunnanopettaja

Tukipalvelut

Salomaa, Päivi, talouspäällikkö
Tanttu, Sami, kouluisäntä
Vikki Leena, koulusihteeri

Lukioterveydenhuolto

Lahden Sote-keskus,
Harjukatu 48, MASTO 6. krs.
Mira Andersson
p. 044 416 3117, soittoaika ma–pe klo 8.00 – 9.00

AJANVARAUS terveydenhoitajalle:
- sähköisesti **oma.hyvis.fi** - Opiskeluterveydenhuolto, lukiolaiset
- ajanvaraus puh. 044 416 3117
- Wilma-viestillä

AJANVARAUS terveydenhoitajan akuuttivastaanotolle:
- sähköisesti **oma.hyvis.fi** - Opiskeluterveydenhuolto, lukiolaiset, terveydenhoitajan akuuttivastaanotto Lahdessa opiskeleville.
- puhelu omalle terveydenhoitajalle klo 8 – 9.

Muita yhteystietoja:
Päivystyspalvelu p. 03 116 117 (Akuutti24)
- Puhelinneuvonta ja hoidon kiirellisyyden arviointi.
- Hammashoitola puh. 040 688 8675

Koulupsykologi

Kirkkokatu 2, 15110 Lahti
Lari Laakkonen, puh. 044 488 5540
lari.laakkonen@lyk.fi
Vastaanotto sijaitsee Lahden yhteiskoulun Museorakennuksen alakerrassa (käynti Rauhankadun puoleisesta ulko-ovesta).

Koulukuraattori

Kirkkokatu 2, 15110 Lahti
Nina Vaittinen, p. 044 4885 543
nina.vaittinen@lyk.fi
Vastaanotto sijaitsee Lahden yhteiskoulun Museorakennuksen alakerrassa (käynti Rauhankadun puoleisesta ulko-ovesta).

Te olette meidän lukiolaisemme.

Tukekaa toistenne heikkouksia vahvuuksillanne.
Oppikaa myös toisiltanne.

LUKUVUODEN 2025–2026 TYÖ- JA LOMA-AJAT

koulutyö alkaa	ke 12.8.2026 klo 9.00
syysloma	19.–25.10.2026 (vk 43)
joulujuhla	la 19.12.2026 klo 11–12, Konserttitalo, Felix Krohn -sal
joululoma	20.12.2026–6.1.2027
kevätlukukausi	alkaa to 7.1.2027
talviloma	1.–7.3.2027 (vk 9)
kevätjuhla	pe 4.6.2027 klo 18–19, Konserttitalo, Felix Krohn -sali
todistustenjako koululla	la 5.6.2027 klo 9.00
yo-juhla koululla	la 5.6.2027 klo 10.00
koulutyö päättyy	5.6.2027

RÄSTI- JA KOROTUSTENTTIPÄIVÄT

Ilmoittautuminen

Tentiin ilmoittaudutaan sähköpostiviestillä, joka lähetetään ko. aineenopettajalle sekä kansliaan (**kanslia@lahdensteiner.fi**)

TENTIN PÄIVÄMÄÄRÄ	ILMOITTAUTUMINEN VIIMEISTÄÄN	VALVOJA
to **10.9.** klo 15.15	to 3.9. klo 12.15	Juha ja Laura
to **8.10.** klo 15.15	to 1.10. klo 12.15	Johanna ja Päivi
to **12.11.** klo 15.15	to 5.11. klo 12.15	Heidi K ja Vilma
to **10.12.** klo 15.15	to 3.12. klo 12.15	Katriina ja Seija
to **21.1.** klo 15.15	to 14.1. klo 12.15	Susanna ja Sari
to **18.2.** klo 15.15	to 11.2. klo 12.15	Olga ja Sofia
to **18.3.** klo 15.15	to 11.3. klo 12.15	Sini ja Heidi L.
to **15.4.** klo 15.15	to 8.4. klo 12.15	Outi ja Pia
to **20.5.** klo 15.15	to 13.5. klo 12.15	Sanna ja Ailin
ke 9.6 klo 12.15	to 3.6. klo 12.15	Sanna

Hylätyt suoritukset

Hylättyä suoritusta saa uusia kaksi (2) kertaa.

Korotetettavien opintojaksoarvosanojen ennakkotehtävät

Opiskelijan on palautettava opettajan antamat kirjalliset ennakkotehtävät suoritettuina ilmoittautumispäivään mennessä, jotta opiskelija saa osallistumisoikeuden tenttiin (hyväksytyn opintojaksoarvosanan korottamiseksi ei riitä pelkästään koenumeron korottaminen).

ABIT

Abiturienttien oppiaineen korotustentit (ennakkotehtävineen) ovat kevään yo-kirjoituksia ennen ja jälkeen **torstaina 18.2.2027** ja **torstaina 15.4.2027**.

LUKION YHTEISET PELISÄÄNNÖT

Sääntöjen tarkoitus on edistää kaikkien hyvää työskentelyilmapiiriä sekä yleisiä hyviä tapoja. Sääntöjen noudattaminen auttaa opiskelijaa omassa työskentelyssä ja osoittaa kunnioitusta toisia kohtaan. Pelisääntöjä noudatetaan kouluaikana, koulun järjestämissä tilaisuuksissa ja leirikoulussa sekä muilla opetustoiminnassa käytetyillä alueilla.

1. Tunneille saavutaan ajoissa

Oppitunnit alkavat ilmoitettuna aikana. Oppitunneille on tultava ajoissa. Opettajalla on oikeus olla ottamatta myöhästynyt opiskelija oppitunnille. *Kolmesta myöhästymisestä tulee yksi luvaton poissaolo.* ***Aamutunneilta myöhästyneet opiskelijat otetaan sisään yhtenä ryhmänä klo 8.45.***

2. Ei luvattomia poissaoloja

Kaikki poissaolot on selvitettävä viikon kuluessa kouluun palaamisen jälkeen. Muussa tapauksessa poissaolo katsotaan luvattomaksi. Poissaolot voivat laskea opintojaksoarvosanaa.

Katso sivun 5 kohta ***Poissaolot.***

3. Ei häirintää eikä tehtävien laiminlyöntiä oppituntien aikana

Opettaja voi poistaa työrauhaa häiritsevän opiskelijan oppitunnilta. Tällöin poissaolo katsotaan luvattomaksi. Alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajille ilmoitetaan oppitunnilta poistamisesta.

Tehtävien laiminlyönti ja muu huono opiskeluasenne vaikuttaa arvosanaan.

4. Läksyt tehdään

Opiskelijan velvollisuus on suorittaa vaaditut kotitehtävät ja osoittaa tietonsa. Läksyjen tekeminen huomioidaan arvioinnissa.

5. Rästit hoidetaan

Hylätty koe on suoritettava seuraavassa mahdollisessa rästitentissä. Erityistapauksissa opiskelija voi pyytää opettajalta lupaa suorittaa hylätty koe eri ajankohtana. Yhdessä rästitentissä voi suorittaa korkeintaan kaksi koetta. ***Yhtä hylättyä koetta voi uusia kaksi kertaa.*** Rästitentistä voi olla poissa vain hyväk-

syttävästä syystä. Rästitenttiin saapumatta jääminen ilman hyväksyttävää selvitystä tarkoittaa yhtä käytettyä rästitenttikertaa.

6. Ainevalintoihin sitoudutaan
Valintakortin ainevalinnat tehdään lukuvuosittain. Kaikki valinnat ovat sitovia.

7. Ulkovaatteet ja -kengät jätetään luokan ulkopuolelle
Ennen luokkaan saapumista ulkovaatteet ja -kengät jätetään siististi luokan ulkopuolelle. Myös ruokailussa ja salissa ollaan ilman ulkovaatteita.

8. Ei kännyköitä tunnilla eikä ruokailun aikana
Kaikkien elektronisten laitteiden käyttö tai esillä pitäminen on oppitunnin, ruokailun ja koulun tapahtumien aikana kielletty ilman opettajan lupaa.

9. Oppitunnin aikana ei juoda eikä syödä
Oppitunnin aikana syöminen ja juominen sekä elintarvikkeiden yms. esillä pitäminen on kielletty. Säännön rikkomisesta seuraa luokasta poistaminen. Luokasta poistamisesta tulee luvaton poissaolo. *Erityistilanteissa, esimerkiksi pitkillä iltapäiväjaksoilla, voi opetusryhmä ja opettaja sopia keskenään toisenlaisistakin käytänteistä.*

10. Tupakka, nuuska, päihteet ja huumeet
Tupakkalain mukaan tupakointi kouluaikana koulualueella on kielletty, kielto koskee myös nuuskaa. Käytöstä seuraa kirjallinen varoitus.

Päihdyttävien aineiden ja huumeiden tuonti, välittäminen, käyttö ja vaikutuksen alaisena oleminen koulualueella ja työjärjestyksen mukaisilla opintomatkoilla on kielletty. Käytöstä ja vaikutuksen alaisena olosta seuraa kirjallinen varoitus.

11. Koejärjestelyt
Ennen kokeen alkua opettaja kerää kännykät pois ja tarkistaa, että koealueeseen liittyvät oppikirjat ja muut materiaalit eivät ole opiskelijan ulottuvilla. Kokeen aikana opiskelijat eivät istu vierekkäin.

12. Plagiointi ja lunttaus
Mikäli opiskelija jää kiinni plagioinnista tai lunttauksesta, työ/koe hylätään ja työ/koe pitää suorittaa uudelleen hyväksytysti. Lisäksi opiskelijan opintojakson arvosanaa lasketaan yhdellä numerolla. Mikäli plagiointi tai lunttaus toistuu, seuraa edellä olevien toimenpiteiden lisäksi kurinpitorangaistuksena rehtorin antama kirjallinen varoitus.

Alle 18-vuotiailta myös tupakkatuotteiden hallussapito on kielletty.

Opiskelijan velvollisuus on osallistua opetukseen.

LAHDEN STEINERLUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT
Tarkoitus ja soveltaminen

Järjestysääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

- Järjestyssäännöt ovat voimassa koulualueella ja kouluajalla. *Kouluajalla tarkoitetaan oppitunteihin, välitunteihin, ruokailuun, juhliin ja erilaisiin tapahtumiin käytettävää aikaa.*
- Koulualueen muodostavat koulurakennukset tontteineen.
- Järjestyssääntöjen rikkomisen seuraamukset määritellään lukiolaissa ja tarkemmin opetussuunnitelmassa.

Opiskelijan oikeudet
- Opiskelijalla on oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun.
- Opiskelijalla on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä turvallisessa opiskeluympäristössä.
- Opiskelijalle *pitää ilmoittaa hyvissä ajoin*, jos lukujärjestys muuttuu.
- Opiskelijalla on oikeus tulla kuulluksi häntä koskevissa asioissa.

Opiskelijan velvollisuudet
- Jokaisella on velvollisuus toimia koulussa niin, että se edistää turvallisuutta. Opettajien antamien ohjeiden ja *koulun sääntöjen tarkoitus on taata koulutyön turvallinen sujuminen ja siksi niitä on noudatettava.*
- Havaitessaan turvallisuuteen liittyvän vian tai puutteen, on siitä ilmoitettava koulun henkilökunnalle.
- ***Minkäänlaista kiusaamista tai syrjimistä ei sallita.*** Jokaisen kouluyhteisön jäsenen on omasta puolestaan tuettava koulun yhteishenkeä sekä tarjottava apuaan ja tarvittaessa pyydettävä

opettajia apuun kiusaamista tai muita ongelmia kohdatessaan.

- Koulutyö alkaa lukujärjestyksen mukaisesti.
- Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.
- Jos opettaja ei ole saapunut tunnille kymmenen minuutin kuluessa sen alkamisesta, on opiskelijoiden tiedusteltava asiaa opettajainhuoneesta tai kansliasta.
- Jos opiskelija sairastuu koulupäivän aikana, opettaja voi vapauttaa opiskelijan tunnilta.
- **Kaikki poissaolot** on selvitettävä viikon kuluessa kouluun palaamisen jälkeen. Muussa tapauksessa poissaolo katsotaan luvattomaksi.

  Poissaoloista tulee alle kahdeksantoistavuotiaalla olla terveydenhoitajan / lääkärintodistus tai huoltajan selvitys.

  Yli kahdeksantoistavuotias voi selvittää alle neljän tunnin poissaolonsa itse. Yli neljän tunnin poissa oloista myös täysi-ikäiseltä vaaditaan terveyden hoitajan / lääkärintodistus tai vanhemman selvitys.

  Opintojakso voi keskeytyä (K), jos opintojakso sisältää luvattomia ja selvittämättömiäpoissaoloja tai poissaoloja on runsaasti.

  Luokanohjaaja antaa luvan lyhyisiin poissaoloihin, kuten hammaslääkäriin.

  Pidempiin poissaoloihin luvan myöntää opinto-ohjaaja Wilmassa tehdyn hakemuksen perusteella.

- Opiskelijalla on velvollisuus korvata koulun tai toisen henkilön omaisuudelle tahallaan tai piittaamattomuuttaan aiheuttamansa vahingot.

  Opiskelija on myös velvollinen puhdistamaan ja järjestämään likaamansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuuden.

Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä opiskelijoiden, opettajien ja huoltajien kanssa. Järjestyssääntöjen noudattamista seurataan ja ne käydään opiskelijoiden kanssa säännöllisesti läpi.

HYVÄT TOIMINTATAVAT

- Koulussa pukeudutaan asianmukaisesti koulun toimintoihin sopivalla tavalla ja muut huomioon ottaen.
- Luokkiin, ruokalaan eikä koulun tapahtumiin tulla ulkovaatteissa.
- Luokan sekä ruokalan tulee olla siisti tunnin ja ruokailun jälkeen. Ruokalassa tulee noudattaa kiireettömyyttä ja hyviä tapoja.
- Opiskelijat poistuvat luokista välituntien ajaksi.
- ***Muista henkilöistä ei saa ottaa kuvia ja videoita eikä julkaista niitä ilman heidän suostumustaan.***
- Kaikkien elektronisten laitteiden käyttö tai esillä pitäminen on oppitunnin, ruokailun ja koulun tapahtumien aikana kielletty ilman opettajan lupaa.
- ***Plagiointi ja lunttaus ovat kiellettyä.*** Plagioinnilla tarkoitetaan jonkun toisen henkilön tuottaman materiaalin (esimerkiksi tekstin, kuvan, videon) lainaamista ilman, että alkuperäistä tekijää ilmoitetaan. (HUOM! Tekoäly)
- Kaikki koulussa toimivat pitävät huolta kouluympäristön siisteydestä, käsittelevät hyvin koulun omaisuutta sekä kunnioittavat muiden omaisuutta. ***Jokainen vastaa jälkiensä siivoamisesta roskatessaan***.
- Rahan ja arvoesineiden tuominen kouluun on opiskelijan omalla vastuulla. Koulu ei vastaa kadonneesta omaisuudesta.
- Opettajilla ja koulun henkilökunnalla on oikeus poistaa opiskelijalta häiriötä aiheuttava tai turvallisuutta vaarantava esine.
- Koulualueella on huomioitava kaikkien alueella olevien ja liikkuvien turvallisuus.
- Kouluun ei ole lupa tuoda laissa kiellettyjä, vaarallisia tai omaisuuden vahingoittamiseen tarkoitettuja aineita tai esineitä.
- Tupakointi ja tupakkatuotteiden sekä päihteiden käyttö on kiellettyä koulualueella ja kouluaikaan.

YLIOPPILASKIRJOITUKSET 2026–2027

SYKSYN 2026 KOEPÄIVÄT:

ma 14.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe

ke 16.9. uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

pe 18.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä

MUISTA: henkilöllisyystodistus tulee olla mukana

ma 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ti 22.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

to 24.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 25.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä
italia
portugali
latina
saame

ke 30.9. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Tutkinnon tulokset lähetetään lukioille 12.11.2026. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 13.11.2026 alkaen. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

KEVÄÄN 2027 KOEPÄIVÄT:

ti 16.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, lukutaidon ja kuullun ymmärtämisen osakoe

to 18.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä
italia
portugali
latina
saame

pe 19.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, kirjoitustaidon osakoe

ma 22.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti
ranska
espanja
saksa
venäjä

ke 24.3. **matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä**

ti 30.3. **reaali (psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia)**

ke 31.3. **toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä**

pe 2.4. **reaali (uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto)**

ma 5.4. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Kevään 2027 ylioppilastutkinnon tulokset lähetetään lukioille 18.5.2027. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 19.5.2027 alkaen. Julkaisemisen yhteydessä tulokset luovutetaan myös korkeakoulujen yhteisvalinnan käyttöön. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

Use The Forces.

Ei yksin mahtava kielitaito,
hyvä matikkapää tai mikään muukaan
yksittäinen erinomaisuus vie pitkälle.

Tärkeää on osata soveltaa
erilaisia asioita, tietoja ja taitoja.
Myös ihmissuhde- ja ryhmätyöskentelytaidotovat timantteja takataskussa.

#Linkkivinkki
ylioppilastutkinto.fi
-sivustolta löydät mm.

- Ajankohtaista-osion
- Ohjeita
- Esimerkiksi vanhoja ylioppilaskokeita
- Tietoa kokelaalle, eli **Sinulle**
- **Ilmoittutumisen** (kalenteroi tämä)

Inspiroivia koulupäiviä!

- Muista riittävä lepo/uni.
- Liiku joka päivä.
- Syö monipuolisesti.
- Lue monipuolisesti kirjoja, lehtiä ja/tai kuuntele äänikirjoja/podcasteja.
- Kuuntele myös saksan- ja ruotsinkielistäkin musiikkia ja radiota/podcasteja jne.
- Harjoittele kirjoittamista.
- Venyttele, että ajatukset pääsevät kulkemaan.
- Moikkaa kun ta-va-taan!
- Tekstien ääneen lukeminen auttaa sisäistämisessä.
- Muistiinpanojen ja mielikuv karttojen teko auttaa (tutkitusti) asioiden oppimisessa ja kertaamisessa. #provinkki
- YLE Areenasta löytyy erittäin hyvä neliosainen sarja (på svenska): **Vinkkejä opiskelutekniikkaan.**
- Osallistuta ympäristöösi, eli keskustele kulloisestakin aiheesta kavereiden JA muun lähipiirin kanssa. Tulet kerranneeksi asiaa ja se jää mieleesi paremmin (kuin uskotkaan).
- Pienet eukat silloin tällöin tekee v a i n hyvää
- Muista hengittää, ihan rauhassa. Joka päivä.
- Ei yksin se mitä sanot, vaan miten sanot ja mitä jätät sanomatta tai voisit sanoa vaikuttaa.
- Kannusta itseäsi kehittymään epävarmuusalueellasi ja arvosta muiden rohkeutta toimia samoin.
- Ole utelias.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

10. luokka 2026–2029

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (26-27)										11. lk (27-28)										12. lk (28-29)					13. lk (29-30)							
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12						5	6	7	8	11						9	10	13									
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4							5	6	7	8																		
Englanti	ENA	0	1	2	3							4	5	6	8							7	9										
Ruotsi	RUB1	9	1	2	3							4	5	6								7	8										
Matematiikka A	MAA	1		2	3	4						5	6		8	9	10					7	11	12	15								
Matematiikka B	MAB			2	3							4	5	6	7							8	9	11									
Biologia	BI	1		7								2	3	4	5							6	8										
Maantiede	GE	1										3	4									2	5										
Fysiikka	FY	1	2									3	4									5	6	7	8	9							
Kemia	KE	1	2	7																													
Uskonto	UE	1										2	3									4	5	6	7								
Elämänkatsomustieto	ET	1										2																					
Filosofia	FI											1	3									2	4	5									
Psykologia	PS	1										4	5									2	3	6									
Historia	HI	1										2	6									3	4	5	7								
Yhteiskuntaoppi	YH	1										2	3	4	5																		
Terveystieto	TE	1	2									3	4																				
Liikunta	LI	1	5									2	3	4																			
Musiikki	MU	1										2	3	5								4											
Kuvataide	KU	1	5									3										2	4										
Opinto-ohjaus	OP	1	3									2	3	5								2											
Eurytmia	EU	1	2									3	4																				
Kotitalous	KO	1										2																					
Käsityö/Veisto	KS											1										2											
Draama	DR											1																					
Päättötyö	PT											1																					
Elämänkaari	EK											1																					
Arkkitehtuuri	AR																					1											
Kulttuurimatka	KM																					1											
Opiskelijak. hallitus	OK	1																									usKS2 Veisto						
Lukiodiplomi	LD	1	2	3	4	6																					usOPO5 TET						
																											Valittuja opintopisteitä yhteensä						

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 17 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

11. luokka 2025–2028

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (25-26)										11. lk (26-27)										12. lk (27-28)					13. lk (28-29)									
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12						5	6	7	8	9	11					10	13													
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4							5	6	7	8																					
Englanti	ENA	0	1	2	3							4	5	6	8							7	9													
Ruotsi	RUB1	0	1	2	3							4	5	6								7	8													
Matematiikka A	MAA	0	1	2	3	4						5	6		8	9	11					7	10	12	15											
Matematiikka B	MAB	0	1	2	3							4	5	6	7	8						9	11													
Biologia	BI	1	7									2	3	6								4	5	8												
Maantiede	GE	1										2										3	4	5												
Fysiikka	FY	1	2									5	6									3	4	7	8	9										
Kemia	KE	1	2	7																																
Uskonto	UE	1										2	4	5	6							3	7													
Elämänkatsomustieto	ET	1										2																								
Filosofia	FI											1	4									2	3	5												
Psykologia	PS	1										2	3									4	5	6												
Historia	HI	1										2	4	5								3	6	7												
Yhteiskuntaoppi	YH	1	4									2	3	5																						
Terveystieto	TE	1	3									2	4																							
Liikunta	LI	1										2	5	4								3														
Musiikki	MU	1										4	5									2	3													
Kuvataide	KU	1	5									2	3	4																						
Opinto-ohjaus	OP	1	3									2	3	5								2														
Eurytmia	EU	1	2									3	4																							
Kotitalous	KO	1										2																								
Käsityö	KS											1										2														
Draama	DR											1																								
Päättötyö	PT											1																								
Elämänkaari	EK											1																								
Arkkitehtuuri	AR																					1														
Kulttuurimatka	KM																					1					usKS2 Veisto								
Opiskelijak. hallitus	OK	1																									usOPO5 TET								
Lukiodiplomi	LD	1	2	3	4	6																														

Valittuja opintopisteitä yhteensä

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 12 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI
12. luokka 2024–2027

Sukunimi	Etunimet
Sähköpostiosoite	Puh.

PAKOLLISET JAKSOT	VALTAKUNNALLISET VALINNAISET JAKSOT	MUUT VALINNAISET JAKSOT
ABIJAKSOT	ERITYISTEHTÄVÄN MUKAISET JAKSOT	

		10. lk (24-25)										11. lk (25-26)												12. lk (26-27)					13. lk (27-28)						
Äidinkieli	ÄI	1	2	3	4	12						5	6	7	8	11								9	10	13										
Suomi toisena kielenä	S2	1	2	3	4							5	6	7	8																					
Englanti	ENA	0	1	2		3						4	5		6	8								7	9											
Ruotsi	RUB1	9	1	2		3						4	5		6									7	8											
Saksa	SAA	1	2																																	
Matematiikka A	MAA	1		2		3		4				5		6		8	9	10						7	11	12	15									
Matematiikka B	MAB			2		3						4		5	6	7								8	9	11										
Biologia	BI	1		7								2	3	4		5								6	8											
Maantiede	GE	1										3		4										2	5											
Fysiikka	FY	1	2									3		4										5	6	7	8	9								
Kemia	KE	1	2	7																																
Uskonto	UE	1										2		3										4	5	6	7									
Elämänkatsomustieto	ET	1										2																								
Filosofia	FI											1		3										2	4	5										
Psykologia	PS	1										4		5										2	3	6										
Historia	HI	1										2		6										3	4	5	7									
Yhteiskuntaoppi	YH	1										2		3		4	5																			
Terveystieto	TE	1		2								3		4																						
Liikunta	LI	1		3								2		4										5												
Musiikki	MU	1										2		3		5								4												
Kuvataide	KU	1		5								3												2	4											
Opinto-ohjaus	OP	1		3								2	3	5										2												
Eurytmia	EU	1	2									3	4																							
Kotitalous	KO	1										2																								
Käsityö/Veisto	KS											1												2												
Draama	DR											1																								
Päättötyö	PT											1																								
Elämänkaari	EK											1																								
Arkkitehtuuri	AR																							1												
Kulttuurimatka	KM																							1												
Opiskelijak. hallitus	OK	1																																		
Lukiodiplomi	LD	1		2		3		4		6																										
																																			usKS2 Veisto	
																																			usOPO5 TET	
																																			Valittuja opintopisteitä yhteensä	

OHJEET:

1. **Ympyröi** valinnat.
2. Lukion oppimäärä on vähintään 150 opintopistettä.
3. Matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla MAY1.
4. Valitse joko pitkä matematiikka (MAA) tai lyhyt matematiikka (MAB).
5. Valtakunnallisista pakollisista kuvataiteen ja musiikin opintojaksoista on valittava vähintään 3 opintojaksoa.
6. Lukion aikana on käytävä vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja.
7. Steinerlukion aikana käydään 17 erityistehtävän mukaista opintojaksoa.
8. Opintojakson laajuus on 1-3 op. Sarakkeen leveys määrittelee opintojakson laajuuden.

LAHDEN STEINER -LUKION AINEVALINTAKORTTI

13. luokka 2023–2026